

Ungarisch

**Alsó-Szászország tartomány
választási bizottságának
tájékoztatója**

Alsó-Szászország tartomány
alapvető választási rendszere

Alsó-Szászország alapvető választási rendszere

Alsó-Szászországban ötévenként több mint kétezer körzetben választanak képviselőket (régiónyilvánosság, járási gyűlés, községi képviselőtestület, nagyközségi képviselőtestület, kerületi képviselőtestület, helyi tanács). A körzettel nem rendelkező városokban csak a városi képviselőtestület választására kerül sor. Hannoverben és Braunschweigban ezen túlmenően a kerületi képviselőtestületek összetételét is megválasztják. Számos körzetben a választópolgárok felhívást kaptak a főállású járási közigazgatási vezetők és polgármesterek megválasztására, továbbá Hannover körzetén belül a régióelnök közvetlen megválasztására. A körzeten belüli községekben legfeljebb öt különböző választáshoz adható le szavazat:

- A nagyközségekhez tartozó településeken a járási gyűlés, nagyközségi képviselőtestület, községi képviselőtestület megválasztása továbbá a polgármester és régióelnök megválasztása;
- A települési önkormányzatokban a járási gyűlés, községi képviselőtestület megválasztása továbbá a polgármester, régióelnök és adott esetben a helyi tanács megválasztása.

Ki választhat?

Ön akkor vehet részt a választáson (aktív szavazójog), ha Ön német állampolgár vagy pedig más EU-tagállam állampolgárságával rendelkezik, a választás napján betöltötte a 16. életévét, és

- a választás területén belül legalább három hónap óta állandó lakhellyel rendelkezik (pld. járáson belül a járás gyűlés megválasztáshoz)
- választási jogától nincsen megfosztva,
- be van jegyezve a választójegyzékbe vagy szavazójeggyel rendelkezik.

A választójegyzékeket az egyes községek (nagyközségek) vezetik. Általában az Ön nevét is bejegyzik az illetékes választójegyzékbe. De ez csak akkor lehetséges, ha nem mulasztott el időben bejelentkezni a községi lakossági nyilvántartásba!

Kire lehet szavazni?

Körzeti képviselők

Szavazni arra a személyre lehet (passzív választójog) aki a választás napján

- betöltötte a 18. életévét,
- legalább hat hónapja a választás területén belül állandó lakhellyel rendelkezik (pld. községi képviselőtestülethez tartozó községen belül) és
- legalább egy éve német állampolgársággal vagy más EU-tagállam állampolgárságával rendelkezik és
- polgárjogi vagy büntetőjogi bírósági döntés folytán nincsen megfosztva választási jogától.

Közvetlen választás

Polgármestert és régióelnököt az vászthat, aki a választás napján

- betöltötte a 23. életévét de még nem érte el a 65. életévét,
- legalább egy éve német állampogársággal vagy más EU-tagállam állampolgárságával rendelkezik,
- polgárjogi vagy büntetőjogi bírósági döntés folytán nincsen megfosztva választási jogától, továbbá kezeskedik arról, hogy mindenkor tiszteletben tartja a társadalmi rendszer szabad demokratikus alapelvét és az alkotmányos alaptörvényt.

Ebben az esetben a választási feltételek nem kívánják, hogy a jelölt állandó lakhelye a saját választási területen belül legyen.

Ki terjeszthet elő jelölési javaslatot?

Jelölési javaslatot a politikai pártok, a választásra jogosultak (szavazócsoporthok) és magánszemélyek terjeszthetnek elő. A szavazócsoporthok célérdekeltségét, szervezési formáját vagy elterjedését illetően nincsenek előírt választójogi követelmények. Ezért laza csoportosulásban is felléphetnek a választásra jogosultak és jelölési javaslatot terjeszthetnek elő a közzeti választáshoz.

Ki kaphat jelölési javaslatot?

Jelölési javaslatot az a személy kaphat, aki megfelel a választási követelményeknek és

- egy politikai párt tagjaként és annak jelöltjeként indul (=jelölési javaslat) vagy pedig párton kívül indul a választáson,
- más, azonos vagy hasonló érdekeket képviselő polgárokkal együttes szavazócsoporthot alkot és ezekkel a polgárokkal együttes listát állít fel, vagy
- mint magánjelölt indul a választáson.

A jelöltek jelölését és a jelölések sorrendjét a politikai pártok vagy szavazócsoporthok (=pártstruktúrával, alapszabályzattal és programmal rendelkező csoportok) az egyes taggyűlésen vagy küdötközgyűlésen keresztül titkos szavazással határozzák meg. A titkos szavazáson csak választásra jogosult német ill. uniós állampogárok és párttagok ill. tagsági szavazócsoporth tagjai vehetnek részt. A titkos szavazás csak akkor érvényes, ha azon legalább három választásra jogosul személy részt vett. A szavazócsoporth alapításához általában három választásra jogosul személy elegendő. A tagság nélküli szavazócsoporth jelöltjeinek felállítása a szavazócsoporth választásra jogosul támogatóinak gyűlésén keresztül történik. A gyűlés végrehajtásakor nem kell különös formai előírást figyelembe venni. A szavazócsoporth választásra jogosul támogatóinak viszont meg kell adni a lehetőséget arra, hogy részt vehessenek a gyűlésen. De ebben az esetben is a jelöltek felállítása titkos szavazás útján történik.

Aki magánjelöltként indul, saját magát jelölheti.

A pártok, szavazócsoporthok és magánjelöltek jelölési javaslataikat csak akkor adhatják le, ha egy hivatalos nyomtatványon a mindenkori választóközzeten belül bizonyos számú aláírással tudják bizonyítani támogatottságukat (lásd a további magyarázatot a „Hogyan kell szavazni”

című fejezetben ezen az oldalon). E kötelezettség alól csak a már választóközrözen (pld. községi képviselőtestület), német képviselőházon, a szövetségi tartományi gyűlésen belül képviseltek kaphatnak mentesítést. A támogató aláírásokhoz szükséges hivatalos nyomtatványt a mindenkor választóközrözet szavazóbizottsága adja ki. Ott további információk is kaphatók pld. a támogató aláírások számáról.

A (főállású) polgármesterek és régió elnökök jelölésére az előző rendelkezések ugyanúgy vonatkoznak.

Hogyan kell szavazni?

A szavazók minden egyes választáshoz, melyen részt vehetnek, egy-egy szavazócédulát kapnak (pld. egyet a járási gyűlés megválasztásához és egyet a községi képviselőtestület megválasztásához, esetenként egy-egy választócédulát a régióelnök vagy polgármester megválasztásához).

Az egyes képviselötek (pld. járási gyűlés, községi képviselőtestület) választásánál a szavazó hármas szavazási joggal élhet és így közös lista ill. gyűjtölista útján szavazhat.

A szavazó a képviselőház és az országgyűlés megválasztásával ellentétben minden egyes szavazócédulára három x jelet tehet!

A szavazó eldöntheti, hogy mindhárom szavazatával a jelölési javaslat közös listájára szavaz-e (közös lista) vagy pedig a jelölési javaslat egyetlen jelöltjének (gyűjtö lista) adja-e szavazatait. De a szavazó a jelölési javaslaton belül több közös listára és több jelöltre is szavazhat, sőt szavazatait több jelölési javaslat közt is eloszthatja (közös lista).

A választási rendszer feltétele, hogy minden egyes jelölt szerepel a szavazócédulán. Mivel a teljes választóközrözen belül egyetlen jelöltlista túl terjedelmes lenne (pld. község vagy járáson belül), a választóközrözet több, különböző jelöltlistával rendelkező, azonos méretű kisebb választóközrözetre lett bontva.

Ha a polgármestert vagy régióelnököt egy választóközrözen belül választják meg, a szavazás a többségi szavazás elve alapján történik. Minden egyes közvetlen választás alkalmával a szavazók csak egyetlen szavazócédulát kapnak, amelyen csak egyetlen szavazatot adhatnak, tehát csak egyetlen jelöltet jelölhetnek meg x-vel a szavazócédulán.

Hogyan történik a kiszámolás?

Körzeti képviselők

A körzeti képviselők mandátumait az arányos választási rendszer alapján osztjuk el.

A képviselői helyek arányát az angol Thomas Hare és a német matematikaprofesszor Horst Niemayer arányossági elvének alapján határozzuk meg. Ez azt jelenti, hogy a képviselői helyek aránya megfelel a szavazatok arányának. Ehhez egy-egy képviselően belül az összes képviselői hely összsámát megszorozzuk a jelölési javaslat öszszavazatának számával és utána a kapott eredményt elosztjuk az összes leadott szavazat számával. E számítás alapján számarányokat kapunk. Minden egyes jelölt pártja ill. támogatója annyi képviselői helyet kap, amennyire az arányszám alapján jogosult. A még fennmaradó képviselői helyeket azok a pártok ill. szavazócsopottok kapják, amelyek a legmagasabb töredékszámmal rendelkeznek. A pártok ill. szavazócsopottok jelölési javaslatain szereplő jelöltek részben személy választás (a személyre szóló szavazatok számösszegének sorrendjében) és részben pedig listás választás (a jelölési javaslat sorrendjének megfelelően) alapján kerülnek megválasztásra. A körzeti választásoknál az elosztási eljárásón való részvétel nem igényel minimálisan előírt szavazatarányt (nincsen kizáró felétel).

Közvetlen választások

A polgármesterek és régióelnökök választása a többségi választás elve szerint történik. Az a személy a megválasztott jelölt, aki az érvényes szavazatok több mint felét magáénak tudhatja vagy a jelölési javaslat egyetlen engedélyezett jelöltjeként a választásra jogosultak legalább 25 % -ának szavazatát és az érvényes szavazatok többségét kapta meg. Ha több jelölt indul a választáson, de egyik sem kapta meg a szükséges szavazatok számát, úgy a választás utáni második vasárnapon a két legtöbb szavazatot nyert jelölt között pótválasztásra kerül sor; azonos számú szavazatok esetében a pótválasztás részvevői között sorsolásra kerül sor.

Hol történik a választás?

A szavazatok leadásához választókörzeteket létesítünk. Kisebb községek (nem több mint 2.500 lakos) egy-egy választókörzetet alkotnak. A nagyobb községek választókerületeket alkotnak. A községek maguk határozzák meg a választókerületek számát és külön-külön helyét.

Aki be van jegyezve a választójegyzékbe automatikusan választási értesítőt kap. Azon rajta van, hogy melyik helyiségben adhatja le szavazatát a szavazó. Aki fontos okból kifolyólag nem tudja felkeresni a szavazóhelyiséget (pld. betegség vagy nyaralás miatt), vagy nem saját műlasztásból nem lett bejegyezve a választójegyzékbe, kérhet egy szavazójegyet a postai úton való szavazáshoz.

Ki hajtja végre a szavazást?

A körzeti választás végrehajtásának előkészülete elsősorban az egyes községek feladatakörébe tartozik. Az ottani választási hivatalok hajtják végre a fontosabb szervezési munkákat. Ehhez taroznak pld.:

- A választójegyzék felállítása és vezetése,
- A választásra jogosultak szavazási jogukról való értesítése,
- A szavazójegyek és szavazólevelek kiadása,
- A választóhelyiségek (szavazóhelyiségek) meghatározása és berendezése,
- A választási elnökség tagjainak kinevezése és képzése,
- A szavazócédulák beszerzése,
- Az egyes választókörzetek választási eredményének összeállítása,
- A választási dokumentumok megőrzése.

A fontosabb intézkedéseket és döntéseket viszont nem a közigazgatási hivatalok hozzák, hanem a független választási szervek hajtják végre. Ezekhez tartoznak a járásokban, községekben és nagyközségekben a választási vezetők, és minden egyes választóterületen belül (pld. járás, község) a választási bizottságok, továbbá a választás napjára kinevezett választási elnökök.

A választási bizottságok feladatahoz tartozik a benyújtott jelölési javaslat felülvizsgálása és engedélyezése, továbbá a választás végleges eredményének megállapítása.

Az egyes választókörzet szavazóhelyiségeiben a választási elnökök felelősek a szavazatok szabályszerű leadásáért és a választások eredményének megállapításáért.

A választási bizottságok és választási elnökök a választókörzet választásra jogosultjaiból tevődnek össze; ők tiszteletbeli munkát végeznek. Az ilyen tiszteletbeli munka elvállalása minden választásra jogosult kötelezettségéhez tartozik. Alsó-Szászország körzeti választásának végrehajtásához összesen 75.000 tiszteletbeli munkát végző személyre lesz szükség.